

quadrant
kindercentra

**Pedagogisch werkplan
Peutergroep Driebruggen
2020**

Inhoud

Inleiding

1. Algemene informatie peutergroep Driebruggen
2. Pedagogische visie en doelstellingen op peutergroep Driebruggen
3. Pedagogische middelen op peutergroep Driebruggen

Inleiding

Dit pedagogisch werkplan van peutergroep Driebruggen is opgesteld als leidraad voor enerzijds het handelen van de pedagogisch medewerkers en anderzijds om inzicht te geven over dit pedagogisch handelen aan ouders.

Dit werkplan wordt jaarlijks bijgesteld door de pedagogisch medewerkers in samenwerking met de manager. Door deze evaluatie worden pedagogisch medewerkers bewust van hun handelen. Op deze wijze wordt de pedagogische kwaliteit en eventuele acties om deze pedagogische kwaliteit te verbeteren in kaart gebracht. Ook is het pedagogisch werkplan een instrument om de eigen identiteit van de locatie te creëren, waarbij het initiatief, de creativiteit en de ideeën van de pedagogisch medewerkers en kinderen van groot belang zijn. Daarnaast worden er risico inventarisaties gemaakt betreffende Veiligheid en Gezondheid.

Quadrant Kindercentra stelt het uniek zijn van ieder kind centraal. Dit wordt onder andere geuit door middel van de drie principes veiligheid, ruimte en respect. In de Wet Kinderopvang zijn vier pedagogische doelstellingen, die ontleend zijn aan het kwaliteitsmodel van Riksen-Walraven, beschreven waar het pedagogisch handelen aan dient te voldoen. Deze visie en doelstellingen dienen als uitgangspunt voor dit pedagogisch werkplan.

Het werkplan is als volgt opgebouwd. Ten eerste wordt de algemene informatie van de peutergroep beschreven. Vervolgens komt de visie van Quadrant Kindercentra aan bod en wordt beschreven hoe de locatie deze principes tot uiting brengt in de praktijk. In het volgende hoofdstuk wordt besproken hoe de locatie de pedagogische doelstellingen op basis van de drie principes in de praktijk brengt. Als laatste worden de pedagogische middelen beschreven, die worden ingezet om de pedagogische visie en pedagogische doelstellingen te bereiken. Het gaat hierbij om een vijftal middelen: groep, pedagogische medewerker-kind interactie, binnen- en buitenruimte, activiteiten en spelmateriaal.

1. Algemene informatie peutergroep de Driebruggen

Naam: Peutergroep Driebruggen
 Adres: Meidoornlaan 17
 Postcode: 3465 TK
 Plaats: Driebruggen
 Telefoonnummer: 06-81373557
 Mail: 3bruggen@quadrantkindercentra.nl

 Cluster: Bloemendaal - Plaswijck ,Bodegraven-Reeuwijk
 Manager: Linda Dijkman
 Telefoonnummer: 06 81616579
 Mail: l.dijkman@quadrantkindercentra.nl

Locatie

Peutergroep Driebruggen bevindt zich in basisschool de Wegwijzer en ligt in Driebruggen. De locatie beschikt over groepsruimte, een deel van de gang waarin gespeeld kan worden, een gymzaal waar gebruik van gemaakt kan worden en een buitenplein.

Aangeboden diensten

Deze locatie is open op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 08.30 uur tot 12.00 uur.

VVE

Op peutergroep Driebruggen wordt gewerkt met een VVE-programma (voor- en vroegschoolse educatie). Dit is een programma voor kinderen, die extra begeleiding nodig hebben bij hun spraak- en taalontwikkeling en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook kinderen, die dit niet specifiek nodig hebben, doen mee aan het programma. Op deze locatie wordt gewerkt met het programma Puk & Ko. Dit programma is speciaal ontwikkeld voor kinderen van 2 tot 6 jaar. Pedagogisch medewerkers, die op een VVE-locatie werken, hebben een training gevolgd om deze kinderen te kunnen begeleiden. Het programma richt zich op het spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling van het kind.

Ontwikkelingsgericht werken

Op de peutergroep wordt er ontwikkelingsgericht gewerkt. Dit betekent dat de nadruk ligt op het individuele kind. Elk kind is uniek. De pedagogisch medewerkers sluiten hun handelen aan op de ontwikkeling van het individuele kind. Zij observeren, begeleiden en stimuleren het kind doelgericht. Op deze wijze worden er optimale ontwikkelingskansen gecreëerd.

Om dit te bewerkstelligen wordt er planmatig gewerkt binnen de thema's behorende bij het VVE-programma. Dit wordt als volgt op de peutergroep gedaan.

Aan het begin van elk thema wordt er een overzicht gemaakt van het aantal kinderen met een VVE-indicatie en eventueel van kinderen die extra zorg nodig hebben. Vervolgens wordt voor elk kind met een VVE-indicatie (eventueel kinderen die extra zorg nodig hebben) een individueel handelingsplan geschreven. In dit handelingsplan staat beschreven aan welk doel per kind gedurende het thema gewerkt wordt. Daarnaast wordt beschreven welke activiteiten worden aangeboden om dit doel te bereiken, welke ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd, welke middelen er nodig zijn, wat de observaties zijn per activiteit (bij de observaties kan gebruik worden gemaakt van de observatielijsten van het observatie- en registratieprogramma Kijk!) en aan het eind van het thema wordt er een evaluatie geschreven van de uitvoering en resultaten van de activiteiten. Deze evaluaties worden meegenomen bij het half jaarlijks invullen van het observatie- en registratieprogramma Kijk!.

Na het schrijven van de handelingsplannen wordt de activiteitenplan ingevuld. Op deze wijze brainstormt het team over activiteiten, die kunnen worden ondernomen binnen het thema. Deze activiteiten zullen gericht zijn op de verschillende ontwikkelingsgebieden, die gerelateerd zijn aan het KindVolgSysteem (observatie- en registratieprogramma Kijk!). De ontwikkelingsgebieden zijn sociaal-emotionele ontwikkeling, spelontwikkeling, spraak- en taalontwikkeling, motorische ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling. Vervolgens worden er weekplanningen gemaakt. De activiteiten worden verdeeld over de weken gedurende het thema. Daarnaast wordt beschreven op welke ontwikkelingsgebieden de activiteit betrekking hebben, wat de focus van de activiteit is, voor welke kinderen de activiteit bedoeld is, wanneer de activiteit wordt uitgevoerd en wie er verantwoordelijk is voor de activiteit.

Om het planmatig handelen van de pedagogisch medewerkers bewust te laten blijven, wordt er gebruik gemaakt van de QuickScan. Dit is een formulier dat op verschillende gebieden (pedagogisch handelen, didactisch handelen, planning en organisatie, speel-leeromgeving, ontwikkelingsgericht werken en ouders) de pedagogisch medewerkers laat nadenken over hun handelen. Er wordt beschreven wat er goed gaat en waar verbeterpunten zijn. Het bespreken van de QuickScan wordt jaarlijks gedaan met manager en team.

Personeel

Binnen Quadrant Kindercentra wordt de pedagogisch medewerker-kindratio, zoals deze in de Wet Kinderopvang is beschreven, gehanteerd. Peutergroep Driebruggen biedt plaats voor maximaal 16 kinderen.

Er wordt gestreefd naar een vast team van pedagogische medewerkers op de locatie. Bij vrije dagen en ziekte van pedagogische medewerkers worden er medewerkers vanuit de flexpool ingezet. Ook hier wordt gestreefd naar hetzelfde gezicht.

Pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een diploma, zoals bepaald in de CAO Kinderopvang en en zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Daarnaast hebben zij een training gevolgd aangaande het VVE en hebben zij een BHV diploma of een Kinder-EHBO diploma. Op deze locatie hebben 3 pm'ers een VVE diploma, heeft 1 pm'er een BHV diploma en 3 pm'ers hebben een Kinder-EHBO diploma.

Personeelsbezetting

Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Jeannette	Monica	GESLOTEN	Monica	Monica / Netty
Netty	Jeannette		Netty	Jeannette

Achterwacht

Bij calamiteiten kan er een beroep worden gedaan op de basisschool.

De manager Linda is bereikbaar op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdagochtend op telefoonnummer 06-81616579.

Pedagogisch beleidsmedewerker/coaching

Binnen Quadrant is er een pedagogisch beleidsmedewerker die het pedagogisch beleid binnen de organisatie ontwikkelt, vertaalt en implementeert. De vertaling van beleid naar de concrete werkpraktijk wordt uitgevoerd door clustermanagers, senior pedagogisch medewerkers en IKC-medewerkers.

De senior pedagogisch medewerkers en IKC-medewerkers zijn gecertificeerd in het coaching. Zij hebben zich bekwaamd in kennis, houding en vaardigheden op het gebied van pedagogiek en coaching. Door coaching wordt er bij gedragen aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de medewerkers. Dit kan gedaan worden door video coaching, coaching on the job, supervisie en individuele coaching gesprek.

Wenbeleid

Ouders krijgen bij het toesturen van het contract een welkomstboekje met daarin uitgebreide informatie over beleid, afspraken en procedures van Quadrant.

Twee weken voor de start van de opvang wordt door de locatie contact opgenomen met ouders voor een kennismakings- en intakegesprek. Ouders kunnen op eigen initiatief natuurlijk eerder contact opnemen voor het maken van een afspraak. Het intakegesprek vindt plaats met de pedagogisch medewerker, die mentor van het kind wordt. Het is wenselijk om het kind mee te nemen naar het gesprek. In dit gesprek wordt naast de kennismaking ook gesproken over de bijzonderheden van het kind en de algemene werkwijze van de locatie. Tijdens het intakegesprek krijgen de ouders een pakket met daarin informatie en een aantal formulieren, die getekend geretourneerd dienen te worden.

Op de officiële startdatum wordt het kind gebracht naar de peutergroep. Ouders kunnen even meespelen. Het zal een intensieve ochtend voor het kind zijn. Vanzelfsprekend mag de ouder altijd

even bellen om te vragen hoe het gaat. Per kind wordt gekeken hoe het wennen verloopt en worden wanneer nodig individuele afspraken gemaakt over de wenperiode.

Tijdens de wenperiode wordt er extra aandacht aan het kind besteed zodat het makkelijker kan wennen. Die aandacht bestaat uit bijvoorbeeld dicht bij het kind blijven, op schoot nemen, helpen met het ontdekken van het spelmateriaal en met het kennismaken met de andere kinderen. In de kring wordt extra aandacht besteed aan het aanleren van het ritme van de ochtend.

Na ongeveer drie maanden vindt er een evaluatiegesprek van de wenperiode plaats tussen ouders en de mentor.

Mentorschap

Elk kind krijgt een mentor. Ouders worden bij de uitnodiging voor het intakegesprek hiervan op de hoogte gebracht. Deze pedagogisch medewerker is aanspreekpunt voor ouders tijdens het intakegesprek, de wenperiode en de kindvolggesprekken. De mentor is degene die het welbevinden en de ontwikkeling van het kind halfjaarlijks registreert middels het KindVolgSysteem (observatie- en registratieprogramma Kijk!). Deze bevindingen worden met ouders op vaste momenten besproken.

Tenslotte is de mentor verantwoordelijk voor het registreren van afspraken die gemaakt zijn met de ouders van het kind en voor de overdracht daarvan naar andere teamleden. Ook is de mentor verantwoordelijk voor de overdracht naar de basisschool en naar de buitenschoolse opvang. Dit na toestemming van ouders.

Afspraken doorgaande ontwikkeling van het kind

Voordat het kind 4 jaar wordt, vindt er een eindgesprek plaats. Tijdens dit gesprek wordt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind aan de hand van het KindVolgSysteem (observatie- en registratieprogramma Kijk!) besproken. Ouders krijgen deze informatie mee. Bij overgang binnen Quadrant Kindercentra naar een BSO wordt het formulier door de mentor verstuurd naar de nieuwe locatie, nadat er door ouders toestemming gegeven is.

Voor kinderen met een VVE-indicatie is een 'warme' overdracht verplicht. Hier hebben ouders voor aanvang van plaatsing voor getekend. Aan de basisschool wordt de registratie vanuit het KindVolgSysteem en het gemeentelijke VVE-formulier (Gemeente Gouda) gegeven.

De overdracht van gegevens gebeurt met in acht neming van de wettelijke privacyregels. De mentor van het kind is hiervoor verantwoordelijk.

Er is een samenwerkingsverband met de omliggende scholen. Er is een werkplan waarin staat geschreven hoe de overdrachten van peutergroep naar de basisschool van VVE kinderen plaats vindt.

Ruilen van opvangdag

Quadrant Kindercentra biedt de mogelijkheid om incidenteel van opvangdag te ruilen. Ruilen is mogelijk als de wisseling binnen 4 weken voor en 4 weken na de ruildag plaatsvindt. Het ruilen gebeurt altijd in overleg met de pedagogisch medewerker en is onder andere afhankelijk van de pedagogisch medewerker-kindratio. Ruilen kan alleen bij identieke diensten. Nationaal erkende feestdagen komen niet voor ruilen in aanmerking.

Ouders

Een belangrijke basis voor vertrouwen tussen ouders en pedagogisch medewerkers is goede communicatie en samenwerking. In de relatie met ouders gaat Quadrant Kindercentra uit van gelijkwaardigheid.

Bij Quadrant Kindercentra maken we bij het ouderbeleid onderscheid tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie:

- Ouderbetrokkenheid bestaat uit het informeren van en communiceren met ouders, en het verlenen van ondersteuning aan ouders in de manier waarop ze thuis hun kind kunnen stimuleren
- Ouderparticipatie is het meedoen en de inspraak van de ouders in de organisatie

Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie vindt op deze locatie als volgt plaats:

Ouders met een kind met een VVE-indicatie zijn verplicht om deel te nemen aan de ouderbijeenkomsten. Ook andere ouders zijn van harte welkom. De bijeenkomsten vinden voorafgaand aan een thema plaats. Er wordt besproken aan welk thema de komende weken op de peutergroep gewerkt gaat worden. Welke activiteiten worden gedaan, welke woorden worden aangeleerd, welke boeken worden voorgelezen en welke liedjes worden gezongen? Ouders krijgen een themaboekje mee waar dit in staat en kunnen thuis ook aan de slag met thuisopdrachten. Daarnaast kunnen ouders ervaringen met elkaar uitwisselen.

Zorgbeleid

Soms komt het voor dat een kind een ontwikkelingslijn volgt die afwijkt van het gemiddelde. Het kind heeft bijvoorbeeld net even meer aandacht en zorg nodig dan de andere kinderen op de groep. Als de ontwikkeling niet vanzelf loopt of dreigt verstoord te worden, loopt het kind het risico een ontwikkelingsachterstand te krijgen. Het zorgbeleid geeft antwoord op de vraag hoe binnen Quadrant Kindercentra met dergelijke kinderen wordt omgegaan. Tevens wordt hierin beschreven op welke manier ouders doorverwezen worden naar andere gespecialiseerde instanties en welke samenwerkingspartners Quadrant Kindercentra ondersteunen om het aanbod af te stemmen op de behoeftes van het kind. Pedagogisch medewerkers worden hierbij ondersteund door de manager. De manager bespreekt de hulpvraag van de pedagogisch medewerker en scheidt met ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers de optimaal mogelijke begeleiding van het kind. Ook coördineert zij mogelijke verwijzingen en hulpvragen naar andere instanties.

Opvallend gedrag bij kinderen kan ook te maken hebben met een zorg over huiselijk geweld en kindermishandeling. Het beleid over dit onderwerp is vastgelegd in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

2. Pedagogische visie en doelstellingen op peutergroep Driebruggen

In de Wet Kinderopvang zijn vier pedagogische doelstellingen, die ontleend zijn aan het kwaliteitsmodel van Riksen-Walraven, beschreven waar het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers aan dient te voldoen. Hieronder staat beschreven hoe de pedagogisch medewerkers op peutergroep Driebruggen deze doelstellingen op basis van de drie principes van Quadrant Kindercentra tot uiting brengt.

Het bieden van emotionele veiligheid

Daarbij gaat het om een sensitieve en responsieve manier van omgang, respect voor de autonomie, grenzen stellen en structuur bieden.

Een basisgevoel van veiligheid, in de brede zin van het woord. Emotionele veiligheid is de basis van elk handelen binnen de kindercentra en daarbuiten. Vanuit emotionele veiligheid kan een positieve ontwikkeling van een persoon worden ingezet. Een onveilig gevoel staat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg.

....*Veiligheid*. De indeling van de ruimte is er op gericht om het kind zich veilig te laten voelen. Vanuit die veiligheid gaat het kind op zoek naar de grenzen van zijn eigen kunnen en durft hij uitdagingen aan te gaan.

- De spelmaterialen op vaste plekken in de groepsruimte op te ruimen
- Gehoor te geven aan de behoefte van het kind

....*Respect*. Respect voor elkaar, respect voor alles wat leeft, respect voor ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen, voor spullen en afspraken. Een kind dat gerespecteerd wordt, voelt zich veilig en gewaardeerd zoals hij/zij is. De kinderen worden gerespecteerd door de pedagogisch medewerkers en zij vragen ook respect van hen. De gevoelens van het kind worden daarbij serieus genomen.

- Het gebruik van de Gordonmethode ; ik – boodschap gevoel benoemen
- Duidelijke afspraken en regels op de groepen
- Kinderen in hun waarde laten door te luisteren

....*Ruimte*. Binnen Quadrant Kindercentra wordt de ruimte voor kinderen belangrijk gevonden. De persoonlijke ruimte van iedereen wordt gerespecteerd en de fysieke ruimte op de locatie nodigt het kind uit om te gaan spelen en het stimuleert het kind in zijn ontwikkeling. Zowel het samenspelen met andere kinderen als het alleen zijn heeft zijn plek.

- Er zijn verschillende afgebakende hoeken gecreëerd die uitnodigen tot eigen spel, maar ook tot samenspel
- Er is ruimte om je terug te trekken en er is ruimte om samen te spelen

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Daarbij gaat het om het spelenderwijs uitdagen van ontwikkeling van motorische, cognitieve, taal- en creatieve vaardigheden, zodat kinderen steeds zelfstandiger kunnen functioneren.

Onderzoeken, spelen en uitproberen zijn belangrijk voor kinderen om greep op de omgeving te krijgen. De inrichting van de ruimte, aanbod van materiaal en activiteiten, vaardigheden van de pedagogisch medewerkers en aanwezigheid van leeftijdsgenootjes dragen positief bij aan de persoonlijke ontwikkeling.

....*Veiligheid*. Een veilig gevoel is een voorwaarde voor de persoonlijke ontwikkeling van het kind. Binnen de vertrouwde omgeving wordt het kind gestimuleerd om zijn grenzen te verleggen. Het gevoel van veilig zijn, wordt gecreëerd door zoveel mogelijk vaste gezichten op de groep te hebben. Kinderen kennen de pedagogisch medewerkers en zij kennen de kinderen. Ze kennen de sterke punten van kinderen, maar ook hun onzekerheden. Hierdoor is het kind meer ontspannen en durft het stappen te nemen die anders moeilijk zijn.

- Elk kind heeft zijn/haar eigen mentor. De mentor kent het kind heel goed en vanuit dit gevoel van vertrouwen kan het kind verder ontdekken

- We werken met vaste gezichten op de groep, dit zorgt voor een gevoel van herkenbaarheid en veiligheid voor de kinderen vanuit waar zij zich verder ontwikkelen

....*Respect*. Door de veiligheid die wordt geboden, wordt de persoonlijke ontwikkeling van het kind bevorderd. Het kind mag zijn eigen tempo bepalen, zijn sterke en zwakke punten. Het kind durft zichzelf te zijn en leert daardoor zichzelf en zijn mogelijkheden kennen. Het kind worden geprikkeld door hem/haar uit te dagen met activiteiten en spel, maar beperken de negatieve ervaringen door de grenzen van het kind te respecteren. De pedagogisch medewerker staat achter het kind om zijn spel te ondersteunen en activiteiten aan te bieden die de ontwikkeling van deze persoonlijke kenmerken stimuleren.

- Wij behandelen elk kind als individu en geven ze de ruimte om fouten te maken
- De pm'ers hebben een voorbeeldfunctie en dragen algemene normen en waarden uit, kinderen leren rekening met elkaar te houden en met respect met zichzelf en elkaar om te gaan

... *Ruimte*. Het is belangrijk om een kind de ruimte te geven die hij/zij nodig heeft. Elk kind heeft een persoonlijke ruimte. Ruimte om te ontdekken, ruimte om aan te passen, ruimte om zichzelf te kunnen zijn. Ruimte om te ontwikkelen in zijn eigen tempo. De inrichting van de ruimte nodigt uit tot onderzoek, en daarmee tot het opbouwen van zelfvertrouwen en zelfstandigheid

- Er zijn afgebakende vaste hoeken op alle groepen die de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod laten komen
- Kinderen krijgen keuzevrijheid in het meedoen met groepsactiviteiten

**Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie
Daarbij gaat het om begeleiding in interacties, waarbij spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, zodat kinderen steeds zelfstandiger relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden.**

Een scala van sociale kennis en vaardigheden, zoals inleven in anderen, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten oplossen en ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Interactie met anderen, deel zijn van een groep en deelnemen aan groepsgebeurtenissen helpen het kind zijn sociale vaardigheden te ontwikkelen. De volwassene is belangrijk om de interacties tussen de kinderen te ondersteunen en waar nodig te begeleiden.

....*Veiligheid*. In de groep is het kind in interactie met anderen. Hij/zij is een onderdeel van een groep, maar toch een uniek kind. Om te kunnen functioneren in de groep moet een kind zijn sociale kennis en vaardigheden ontwikkelen zoals samenwerken, communiceren, conflicten oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De aangeboden activiteiten stimuleren samenspel en de pedagogisch medewerker volgt en begeleidt de kinderen waar nodig in het spel.

- Wij stimuleren en prikkelen de kinderen door op de groep verschillende hoeken aan te bieden
- De pm'ers spelen mee en om een gevoel van vertrouwen te vergroten zodat kinderen onderling in interactie kunnen komen

.... *Respect*. Bij de sociale ontwikkeling is respect een belangrijk aspect van het omgaan met anderen en omgaan met spullen. In onze optiek één van de belangrijkste aspecten. Het kunnen inleven in anderen, conflicten oplossen en communiceren met elkaar zijn sociale vaardigheden, die wij gebruiken om respectvol met elkaar om te gaan. Kijken naar de ander en denken aan de ander helpen het kind om die vaardigheden te oefenen en te ontwikkelen.

- Als er een conflict is tussen kinderen, luisteren we naar beide verhalen zodat beide kinderen zich gehoord voelen.
- Er wordt gewerkt met de Gordon-methode. Door het benoemen van gevoelens, voelen kinderen zich gezien en serieus genomen.

....*Ruimte*. De inrichting van een ruimte is van invloed op de manier waarop kinderen spelen. De ruimte nodigt uit, lokt uit, leidt en begrenst. Sommige delen van de ruimte zijn ingedeeld om samen te kunnen spelen. Het kind leert om te gaan met anderen en deel te zijn van een groep. De inrichting nodigt uit tot verschillende soorten spel en de pedagogisch medewerker ondersteunt en stimuleert dat met het oog op wat het kind wil en nodig heeft. Afwisseling van speelkameraadjes wordt gestimuleerd, maar het kind krijgt ook de ruimte om een eigen invulling aan het spel te geven.

- Er worden hoeken gecreëerd die de realiteit nabootsen (leefhoek/winkeltje/poppenhoek) en die interactie en samenspel bevorderen
- pm'ers delen de groep regelmatig op in kleine groepjes, hierdoor stimuleren zij samenspel met verschillende kinderen.

**Gelegenheid bieden om normen, waarden en cultuur van een samenleving eigen te maken
Daarbij gaat het om het stimuleren om op een open manier kennis te maken met algemeen
aanvaarde normen en waarden, met het oog op een respectvolle omgang met anderen en
actieve participatie in de maatschappij.**

Een kindercentrum is een samenleving waar verschillende culturen, normen en waarden elkaar ontmoeten. Volwassenen zijn belangrijk voor de morele ontwikkeling van kinderen in verband met het omgaan met verschillende mensen, verschillende culturen en verschillende normen en waarden. Van de manier waarop volwassenen reageren en met elkaar omgaan leren kinderen de grenzen van goed en slecht, van anders mogen zijn, van mogen en moeten.

Binnen de verscheidenheid van de groep leert het kind om te gaan met normen en waarden en verschillende culturen. Wij verdiepen ons in andere meningen, gebruiken, eetgewoontes en taal. Wat vindt iemand belangrijk? Waar staat hij voor? Dit zijn zaken die ontdekt moeten worden. Waar liggen de grenzen? We geven de kinderen ruimte om vragen te stellen en beantwoorden die zo goed mogelijk, met respect voor de vraag en voor het onderwerp. De specifieke regels met betrekking tot omgaan met elkaar zijn vastgelegd in de groepsregels van de locatie.

In de veilige omgeving waarin er serieus wordt omgegaan met vragen en meningen durven kinderen vragen te stellen over het hoe en waarom van regels, omgangsvormen en zaken die vaak vanzelfsprekend worden gevonden.

- De verschillen tussen de kinderen worden benoemd zonder een oordeel te vellen
- Vragen vanuit de groep worden besproken in openheid

3. Pedagogische middelen op peutergroep Driebruggen

Om de pedagogische visie en pedagogische doelstellingen te bereiken kunnen een vijftal middelen worden ingezet: groep, pedagogische medewerker-kind interactie, binnen- en buitenruimte, activiteiten en spel materiaal.

Groep

Elke peutergroep is uniek. Elke locatie maakt gebruik van een basisgroep. Daarnaast heeft elke locatie zijn eigen ritme, regels en tradities. Deze middelen geven het kind structuur en veiligheid en worden hieronder beschreven.

De basisgroep op peutergroep Driebruggen is ingedeeld op basis van wat staat beschreven in Wet Kinderopvang. Deze locatie kan maximaal 16 kinderen van 2 tot 4 jaar opvangen met begeleiding van twee pedagogisch medewerkers.

Het dagritme van peutergroep Driebruggen ziet er als volgt uit:

<i>Tijd</i>	8.30 uur
Activiteit	Binnenkomst
<i>Tijd</i>	09.00 uur
Activiteit	Vrij spelen/ buiten spelen
<i>Tijd</i>	10.00 uur
Activiteit	Fruit eten
<i>Tijd</i>	10.30 uur
Activiteit	gerichte activiteit / werkje maken
<i>Tijd</i>	11.30 uur
Activiteit	kringactiviteit
<i>Tijd</i>	11.45 uur
Activiteit	Afsluiten ochtend met liedjes

De volgende regels en tradities zijn afgesproken om het verblijf op peutergroep Driebruggen plezierig te maken.

- Ieder kind mag zijn/haar verjaardag vieren en trakteren. Ouders zijn hier niet bij
- Er wordt een koffie-ochtend voor ouders georganiseerd op de eerste dag van het nieuwe thema
- Niet rennen in de groep of in de gang
- Helpen opruimen na het vrij spelen
- Handen wassen na het plassen
- Op het plein niet over de lijn, niet op de grote glijbaan en niet op het klimrek
- De opbergkast is niet een plek waar kinderen mogen komen
- Samen spelen, samen delen

Pedagogisch medewerker-kind interactie

Binnen Quadrant Kindercentra wordt voor de communicatie de visie van ontwikkelingspsycholoog Thomas Gordon gebruikt. Thomas Gordon gaat uit van gelijkwaardigheid in relaties. Op deze wijze krijgen kinderen gelegenheid tot zelfontplooiing en groei op sociaal en emotioneel gebied. De rode draad binnen zijn visie is de taal van de acceptatie, kinderen worden serieus genomen en in hun waarde gelaten. In de praktijk betekent dit dat pedagogisch medewerkers een actieve kijk en luisterhouding aannemen, zodat het kind zich begrepen en gehoord voelt. Er wordt gesproken vanuit de ik-boodschap. Het kind wordt aangesproken op zijn gedrag en niet op zijn persoon. Wij willen het volgende hiermee bereiken:

- Bijdragen aan een positief zelfbeeld
- Duidelijk zijn over jezelf en opkomen voor je eigen behoeften
- Luisteren naar wat het kind eigenlijk bedoelt en wil
- Omgaan met onaanvaardbaar gedrag van het kind

- Ruzies, meningsverschillen en conflicten hanteren
- Het kind helpen bij het oplossen van problemen
- Het kind op een positieve manier beïnvloeden op het gebied van waarden en normen

Binnen- en buitenruimte

Peutergroep Driebruggen beschikt over een binnen- en buitenruimte. De ruimte heeft invloed op het welbevinden en gedrag van het kind. De ruimte dient te stimuleren en uit te dagen, tot alleen kunnen zijn en samenspel.

In de binnenruimte zijn er verschillende hoeken gecreëerd, zoals een poppenhoek, een winkelhoek, een puzzeltafel, een leeshoek en een bouwhoek.

Ook mag er bij slecht weer gebruik worden gemaakt van de gymzaal. Hier zijn matten, banken, ballen en pittenzakken aanwezig om mee te spelen. Van de speeltoestellen aan de wand mogen de peuters geen gebruik maken.

De buitenruimte beschikt over een peuterglijbaantje waar de peuters gebruik van mogen maken, een zandbak, fietsjes, ballen en loopauto's.

Kinderen spelen onder toezicht van een pedagogisch medewerker buiten.

Activiteiten

Op peutergroep Driebruggen worden verschillende activiteiten aangeboden. Er zijn dagelijkse activiteiten, vrije activiteiten en georganiseerde activiteiten. Dagelijkse activiteiten zijn de activiteiten die elke ochtend terugkomen, zoals het eet- en drinkmoment. Vrije activiteiten kiezen kinderen zelf, zij nemen initiatief tot spel en gaan zelfstandig aan de slag. Georganiseerde activiteiten worden georganiseerd door pedagogisch medewerkers of door externe deskundigen. Hierbij wordt gekeken naar wat het kind nodig heeft. Pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de ontwikkelingsstimulering bij het kind. Het ontwikkelingsgericht werken is gebaseerd op de theorie van Vygotsky. Dit betekent dat de pedagogisch medewerker het kind stimuleert en begeleidt om hem/haar een stap verder te brengen in zijn/haar ontwikkeling.

Op de locatie wordt gewerkt met thema's waar de activiteiten aan gekoppeld zijn. De thema's en activiteiten komen tot stand door de jaarlijks vastgestelde themaplanning, op basis waarvan door de pm'ers een activiteitenplanning per thema wordt gemaakt waarbij alle ontwikkelingsaspecten aan bod komen. De methode met de bijbehorende boeken geeft daarvoor richtlijnen en voorbeelden. Activiteiten worden afgestemd op het individuele niveau van de verschillende kinderen en de hulpvraag van de groep.

De thema's en activiteitenplanning worden op de locatie zichtbaar gemaakt voor kinderen en ouders. Dit wordt gedaan door informatie voor ouders op te hangen, themaboekjes uit te delen en tijdens de koffie-ochtend bij de start van een nieuw thema een en ander te vertellen.

Activiteitenplanning

Week	Thema
Zie algemene planning Quadrant (Puk en Ko)	

Quadrant Kindercentra zorgt voor een rijke leer- en leefomgeving door een gevarieerd, uitdagend activiteitenaanbod aan te bieden waarbij elk kind de kans heeft op zijn eigen manier te 'leren' en te ontwikkelen. Hierbij staat meervoudige intelligentie, groenbeleving en kinderparticipatie centraal.

Meervoudige intelligentie

Meervoudige intelligentie betekent dat er voor ieder kind iets aangeboden wordt wat zijn/haar ontwikkeling verder prikkelt. Volgens Howard Gardner heeft elk mens acht verschillende intelligenties (woordknap, rekenknap, beeldknap, muzieknep, beweegknap, natuurknap, mensenknap en zelfknap). Ieder mens heeft deze alle acht, maar men heeft er slechts vaak enkele sterk ontwikkeld. De sterk ontwikkelde intelligenties bepalen voor een groot deel de manier waarop de mens leert, informatie tot zich neemt en bepaalt de voorkeuren voor activiteiten. Om elk kind de kans te geven zich te ontwikkelen op een manier die het beste bij zijn/haar belevingswereld past, wordt er gewerkt met meervoudige intelligentie. Op deze locatie komt dit tot uiting door variatie in activiteiten waarbij alle aspecten aan bod komen en waarbinnen niveauverschillen en verdieping kan worden aangeboden. Aangepast aan het niveau van de groep en de individuele kinderen daarbinnen. Ook de manier waarop activiteiten worden aangeboden zijn gevarieerd, rekening houdend met de diverse intelligenties (in beeld, in geluid, met en in beweging, met muziek en liedjes, op het platte vlak en driedimensionaal, samen en alleen, herhalend en verdiepend waar nodig).

Groenbeleving

Quadrant Kindercentra vindt de zorg voor natuur, mens en milieu belangrijk. Groene kinderopvang is kinderopvang die zich in haar activiteiten laat leiden door de mogelijkheden van de natuur. Door te spelen, te beleven en te ontdekken in de natuur worden alle ontwikkelingsgebieden positief beïnvloed. Daarmee wordt het welbevinden en de bewustwording van kinderen vergroot. Dit komt tot uiting door veel naar buiten te gaan en kinderen te vertellen over de (veranderingen in) de natuur, de bomen, de dieren. De vogels en hun nesten. Regelmatig wordt er in de groep gezaaid en kinderen worden bewust gemaakt van het scheiden van afval.

Kinderparticipatie

Kinderparticipatie is het samen met de kinderen nemen van beslissingen. Kinderen worden actief betrokken bij de opvang, hun mening doet er toe en er wordt naar ze geluisterd. Kinderparticipatie leidt er toe dat kinderen initiatieven leren (durven) nemen wat bijdraagt aan een positief zelfbeeld. Kinderparticipatie kan op verschillende niveaus worden vormgegeven: luisteren naar kinderen, aanmoedigen van kinderen hun mening te geven, rekening houden met de mening van de kinderen, betrekken van kinderen in de besluitvorming en samen beslissen en uitvoeren. Deze kindparticipatie wordt op de volgende wijze op deze locatie vorm gegeven. Eigen keuze in spel en spelmateriaal; kiezen van kinderen waarmee je iets wilt doen; ingaan op wat kinderen bezighoudt en daar bijvoorbeeld een thema op aanpassen.

Spelmateriaal

Er wordt voldoende en afwisselend spelmateriaal aangeboden om de sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en motorische ontwikkeling van het kind te stimuleren. Op peutergroep Driebruggen is het volgende spelmateriaal aanwezig.

Spelend bewegen (bewegen met het lichaam): Wiebeldingen, poppenwagen, winkelwagen, trein en auto's.

Sensopathisch spel (gebruik maken van zintuigen): Puzzels, kralen, timmerplank, klei en verf.

Spelend hanteren (materiaal gebruiken waarvoor deze bedoeld is): puzzels, vormspelletjes, keukenspullen.

Constructiespel (iets bouwen van materiaal): lego, blokken, Nopper, treinrails

Verbeeldend spel (doen alsof spel): Huishoek, winkel, auto's, boerderij, verkleedkleden.

Sociaal/regelspel (spel met minimaal 2 mensen met regels): 3 op een rij, memory, domino.